

## عنوان مقاله:

ارزیابی فنی و اقتصادی آبیاری قطره ای نواری در مزارع خیار و گوجه فرنگی

## محل انتشار:

نشریه آبیاری و زهکشی ایران، دوره 14، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

## نویسندگان:

علی قدمی فیروزآبادی - استادیار پژوهش بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، همدان، ایران.

قاسم اسدیان - استادیار پژوهش بخش تحقیقات جنگل و مرتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، همدان، ایران

علی محمد جعفری - استادیار پژوهش بخش تحقیقات اقتصادی، اجتماعی و ترویج کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، همدان، ایران

رضا بهراملو - استادیار پژوهش بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، همدان، ایران

## خلاصه مقاله:

در سال های اخیر روش های آبیاری تحت فشار از جمله سامانه آبیاری قطره ای- نواری به منظور استفاده بهینه از منابع محدود آب در کشور توسعه یافته است. لذا این تحقیق با هدف بررسی فنی و اقتصادی آبیاری قطره ای نواری در برخی از مزارع استان همدان طی سال های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ انجام شد. به این منظور ۱۴ مزرعه خیار و گوجه فرنگی به روش تصادفی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. میزان حجم آب آبیاری با نصب کنتور یا با اندازه گیری دبی منبع آبی، ساعت آبیاری در هر نوبت و تعداد آبیاری محاسبه شد. جهت بررسی تغییرات شوری خاک، نسبت به اخذ نمونه خاک در ابتدا و انتهای فصل زراعی و تعیین شوری عصاره اشباع خاک اقدام شد. متوسط حجم آب مصرفی و بهره وری مصرفی در محصول خیار و گوجه فرنگی به ترتیب ۷۹۴۸، ۱۰۲۵۵ متر مکعب در هکتار و ۷/۸ و ۲/۷ کیلوگرم بر متر مکعب تعیین شد. نتایج نشان داد که علی رغم استفاده از سامانه آبیاری قطره ای در بعضی مزارع، هرچند بهره وری مصرفی افزایش یافته بود ولی حجم آب آبیاری به دلیل شیوه اجرای غیر اصولی و مدیریت نامناسب سامانه آبیاری، زیاد بود. در برخی از مزارع خیار، مقایسه میزان نیاز آبی محاسباتی (۷۰۶۲ مترمکعب در هکتار) با میزان آب آبیاری (۶۰۰۰ متر مکعب در هکتار) نشان دهنده کم آبیاری در این مزارع بود. همچنین نتایج حاکی از افزایش بیشتر میزان شوری خاک در زیر نوارهای آبیاری نسبت به بین نوارهای آبیاری در انتهای فصل آبیاری نسبت به شروع فصل آبیاری و به طور میانگین ۵۰٪ دسی زیمنس بر متر بود، تحلیل اقتصادی نتایج نشان داد که استفاده از سامانه آبیاری قطره ای در محصولات خیار و گوجه فرنگی در کلیه مزارع مورد مطالعه از بازده اقتصادی بالایی برخوردار بودند. بطوریکه میانگین نسبت منفعت به هزینه در مزارع خیار و گوجه فرنگی به ترتیب ۹/۲۶ و ۸/۷ محاسبه شد.

## کلمات کلیدی:

آبیاری تحت فشار، بهره وری آب، شوری، نسبت منفعت به هزینه

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1211350>



